

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/5136,Wystawa-Strajk-porozumienia-zwiazek-30-rocznica-powstania-Niezaleznego-Samorzadn.html>
04.04.2026, 04:53

Wystawa „Strajk - porozumienia - związek. 30. rocznica powstania Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego »Solidarność« w Hucie »Katowice«” - Dąbrowa Górnicza, 11 września 2010

11.09.2010

Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach zaprezentował wystawę autorstwa pracowników naukowych Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej IPN w Katowicach - dr. Jarosława Nei oraz dr. Tomasza Kurpiera „Strajk - porozumienia - związek. 30. rocznica powstania Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego »Solidarność« w Hucie »Katowice«”. Wystawa towarzyszyła uroczystym obchodom 30. rocznicy podpisania porozumienia katowickiego z 11 września 1980 r., które odbyły się 11 września 2010 r. w Hucie „Katowice” w Dąbrowie Górniczej. Wystawa była dostępna w tym dniu w restauracji „Jedenastka” (przy Hucie „Katowice”), mieszczącej się przy al. Piłsudskiego 92 w Dąbrowie-Górniczej. W październiku wystawa będzie eksponowana ponownie.

Na 24 planszach zaprezentowano historię NSZZ „Solidarność” Huty Katowice w szerszym kontekście dziejów śląsko-dąbrowskiego ruchu solidarnościowego. Cezurą początkową wystawy są wydarzenia lat 70., które doprowadziły do zrodzenia się masowego ruchu społecznego, między innymi powstanie Wolnych Związków Zawodowych, które zapoczątkowały pracowniczy ruch opozycyjny, wybór Karola Wojtyły na papieża oraz jego pierwsza pielgrzymka do Ojczyzny, która była katalizatorem polskiego „Sierpnia 80”. Na pozostałych planszach w przystępny i atrakcyjny dla odbiorcy sposób zaprezentowano najważniejsze wydarzenia z historii śląsko-dąbrowskich struktur NSZZ „Solidarność”.

Wystawa powstała przy współpracy Stowarzyszenia Pokolenie w Katowicach oraz Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność” ArcelorMittal Poland S.A. - Dąbrowa Górnicza.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

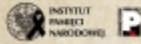
W 30. ROCZNICĘ POWSTANIA
NIEZALEŻNEGO SAMORZĄDNEGO ZWIĄZKU ZAWODOWEGO „SOLIDARNOŚĆ” W HUCIE „KATOWICE”

STRAJK – POROZUMIENIA – ZWIĄZEK

Strajki 1980 r. i podpisanie porozumień sierpniowych dały początek Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność”, który szybko stał się wielomilionowym ruchem społecznym. W 1980 r. zainicjowały doświadczenia zgromadzone podczas poprzednich „półkich miesięcy”: Czerwca i Października 1966, Marca 1968, Grudnia 1970 i Czerwca 1976 oraz przeżycie wspólnoty i solidarności w czasie pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Ojczyzny. Dzięki temu Polska stała się na kilkanaście miesięcy enklawą wolności w całym bloku wschodnim.

Manifestacja w hucie „Solidarność”,
Katowice, 11 listopada 1980 r.
fot. Witold Morski

Wydawnictwo przygotowane przez Instytut Historii Państwa i Społeczeństwa w Katowicach przy współpracy z Związkiem Pracowników w Katowicach i Międzyzakładową Organizacją Związkową NSZZ „Solidarność”. ArcelorMittal Poland S.A. – Dąbrowa Katowice

KU KONFRONTACJI

Zajęcia na katowickim rynku, 20 października 1981 r. Fot. Bogdan Kolakowski

Okolice kopalni „Sosnowiec” po szczepieniu gazu, październik 1981 r. Fot. Stanisław Jakubowski

Jesienią 1981 r. w rejonie miłej miejscowości wymierzone w „Solidarność”, 20 października po likwidacji przez milicję punktu sprzedaży prasy związkowej na Rynku w Katowicach wybuchły zamieszki, w których uczestniczyło około 3 tys. osób. Siedem dni później „nieznani sprawcy” rozpylili gaz przed kopalnią „Sosnowiec” w Sosnowcu, w wyniku czego do szpitala z objawami zatrucia trafiło kilkadziesiąt osób.

Pozbawieni w wyniku rozpylenia gazu, październik 1981 r. Fot. Stanisław Jakubowski

Sędziak Walczewski, przewodniczący Zastępcy Regionu Śląska Ogólnego wśród pracowników górniczych, październik 1981 r. Fot. Stanisław Jakubowski